

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پرستان جوان
دیسریان دوره اول علامہ علی (ؑ) قرآن

اصول اساسی علامہ حلے ۲

سال تحصیلی ۹۸-۹۷

هوالحق

پدرو مادر گرامی، سلام

خدا را شاکریم که به ما توفیق داد، در یک سال تحصیلی جدید در خدمت دانش آموزان عزیز این مرزوبوم باشیم. در این نوشتار به معرفی مختصر این مرکز و ارائه توضیحات مورد نیاز اولیاء و دانش آموزان در طول سال تحصیلی می پردازیم.

اصول اساسی علامه حلی ۲

دبیرستان دوره اول علامه حلی ۲، از ابتدای تأسیس خود همواره تلاش نموده است با اجرای یک روش آموزشی بدیع، جامع و دانش آموز محور، الگوی مناسبی از تعلیم و تربیت ارائه نماید. در این مسیر اصولی مورد توجه بوده است که التزام به آنها همواره یکی از دغدغه های اصلی کارگزاران مدرسه بوده است.

۱. توجه به همه ساحت های تربیتی

اولین اصل که به نوعی جهت دهی کلی مدرسه در تمام برنامه ریزی ها را تعیین می کند، نگاه جامع به مقوله تربیت است که خوشبختانه مبنای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش نیز قرار گرفته است. بر این اساس، تربیت شامل شش ساحت زیر است:

۱- دینی و اخلاقی	۲- سیاسی و اجتماعی	۳- زیستی و بدنی
۴- هنری و زیباشناختی	۵- اقتصادی و حرفه ای	۶- علمی و فناوری

براساس این تعریف جامع، مدرسه باید برای تمام شئون تربیتی دانش آموزان خود برنامه مناسب داشته باشد. و قابل توجه این که ساحت آموزش علمی، تنها یکی از ساحت های شش گانه تربیتی محسوب می شود. از همین رو، شاید بتوان گفت که یکی از بزرگترین آسیب های نظام آموزش فعلی کشور، اهمیت بیش از حد به این ساحت و بی توجهی نسبی به سایر ساحت های تربیتی است. به همین دلیل بسیاری از دانش آموزانی که خروجی این نظام آموزشی هستند، دارای تراز مناسبی در زمینه تربیت اخلاقی، سیاسی و اجتماعی، زیستی، هنری و اقتصادی نیستند.

در حلی ۲ همواره تلاش شده که با حفظ کیفیت در حوزه تربیت علمی، سایر حیطه های تربیتی نیز مورد توجه قرار

گیرند و برای رشد و تعالی همه‌جانبه‌ی دانش‌آموزان، در کلاس‌های درسی، کلاس‌های پژوهشی، برنامه‌های مناسبی، اردوها، کارسوق‌ها و برنامه‌های مربوط به اولیاء گرامی برنامه‌ریزی مناسب صورت گیرد. ضمن آنکه در تربیت علمی و فناورانه نیز روش‌های منسوخ و ناکارآمد کنار گذاشته می‌شود و اسلوب‌های پژوهش محورانه، فعال، مشارکتی و تعاملی در فرایند تدریس مد نظر قرار می‌گیرد.

۲. دانش‌آموز محوری

اصل دوم که در این مدرسه اهمیت داشته و دارد، محوریت دانش‌آموز در تمام برنامه‌ریزی‌هاست. بدین معنی که در طراحی و اجرای برنامه‌های مدرسه، آنچه مورد توجه است صلاح دانش‌آموزان است. از یک سو، با توجه به نوع تعریفی که در آموزش و پرورش از این نوع مدارس شده است، تمام ورودی مالی مدرسه در نهایت برای دانش‌آموزان هزینه خواهد شد و فرد یا سازمانی از درآمد مدرسه منتفع نخواهد شد؛ از سوی دیگر مدرسه همواره تلاش کرده که فارغ از جوّ سنگین بازار آموزشی کشور، در برابر فشارهای بیرونی و درونی مقاومت نموده و مصلحت دانش‌آموزان را بر هر منفعت دیگری ترجیح دهد. مثال بارز در این باره، عدم مقایسه دانش‌آموزان با یکدیگر و ارزشیابی ایشان بر اساس اهداف یادگیری تک تک آنان است؛ تلاشی که خود را به صورت کارنمای توصیفی نشان می‌دهد.

۳. نیروی انسانی موثر

سومین اصل اهمیت نیروی انسانی است. مدرسه به عنوان سازمانی که نیروی انسانی در آن اهمیت بالایی دارد، باید برای تربیت و به‌کارگیری معلمان و همکاران خود برنامه ویژه‌ای داشته باشد. یکی از ویژگی‌های مهم حلی ۲ در تمام سال‌های فعالیت خود حضور معلمان جوان، خلاق و متعهد در آن بوده است. با وجود این، در سال‌های اخیر نظام تربیت دبیر - به عنوان یک بخش مهم از فرآیند ورود نیروی انسانی به مدرسه - بازطراحی و اجرا شده است.

این دقت نظر در انتخاب نیروی انسانی حلی ۲ منجر می‌شود که دانش‌آموزان این مدرسه، افرادی از جنس خود و با توانمندی‌های مورد نیاز، به عنوان معلم، مشاور، کادر آموزشی و... در راستای رسیدن به تربیت

جامع در کنار خود داشته باشند. ذکر این نکته نیز ضروری است که در حلی ۲ تمام افراد دارای شأن تربیتی هستند و چنین نیست که تنها معلم و مشاور، خود را مربی بدانند.

با توجه به اصل فوق، این مدرسه می‌کوشد که دبیرستان دوره اول را به گونه‌ای پیاده‌سازی نماید که دانش‌آموز بتواند با حضور در کلاس‌های جذاب و برنامه‌های متنوع، به پرورش استعدادهای خود پرداخته و لذت علمی موجود در شاخه‌های مختلف علوم را درک کند. در این راستا مشاورین در داخل مدرسه و خانواده در منزل، نقش بسیار مهمی خواهند داشت.

۴. آزمون در خدمت یادگیری

در نگاه ما، آزمون‌ها می‌باید در خدمت یادگیری باشند و نه نقطه‌ای پایان یادگیری و دانش‌آموزان خواهند آموخت که با معیار رقابت کنند نه با اشخاص. تلاش دانش‌آموز در تمام ایام سال تحصیلی موجب رشد او خواهد شد و نه فشار فوق‌العاده در روزهای نزدیک امتحانات. آزمون‌های متمرکز (پایانی) بیانگر تنها بخشی از روند یادگیری دانش‌آموز است. ضمن آنکه جذابیت و استرس‌زا نبودن آن، در طراحی امتحانات مورد توجه معلمان بوده است.

۵. مشاوره در علامه حلی

علامه حلی ۲ تهران با بیست و چند سال سابقه درخشان در زمینه تعلیم و تربیت مفتخر است که در اکثر سالهای حیات خود، سیستم مشاوره خاص خود را با توجه به اقتضائات سنی و رفتاری استعدادهای درخشان ابداع و اجرا نموده است. سیستمی که نه کپی برداری محض از یک ساختار درست یا غلط (خارجی یا داخلی) است و نه کاملاً مبتنی بر تجربیات فردی. این سیستم بر ارتباط دوستانه و توأم با تعامل کامل بین ارکان آموزشی - تربیتی استوار است. در واقع با در نظر گرفتن دانش‌آموز به عنوان متربی، مدرسه به عنوان مربی و خانواده به عنوان ولی در مثلث تعلیم و تربیت می‌توان هسته مشاوره را مرکز ثقل این مثلث دانست.

از اهداف مهم گروه مشاورین در سال جاری موارد زیر است که باید در بستر موجود در مدرسه و با همکاری متقابل اولیای آگاه به بهترین نحو اجرا شود؛ به امید خدا.

- گفتگو در مورد اهداف کوتاه مدت و بلندمدت زندگی و برنامه ریزی برای حرکت به سمت آنها

- پیگیری وضعیت درسی و تقویت مهارت های تحصیلی

- حفظ و ارتقای روحیه پرشگری و پژوهشگری

- روش های کسب مهارت های فردی و اجتماعی ضروری زندگی

- آشنایی با روش های حل مسائل مرتبط با دوره نوجوانی

در راستای این اهداف و با توجه به نیازهای اساسی دانش آموزان در این سن، سرفصل های زیر برای اجرا در طول سال تحصیلی در نظر گرفته شده که قصد داریم در این مجال، اندکی در باب این برنامه ها صحبت کنیم. امید است که با همراهی و همکاری شما و بر اساس برنامه طراحی شده، بتوانیم سال پر بار و سرشار از موفقیتی را برای فرزندانمان در علامه حلی ۲ رقم بزنیم...

الف. برگزاری کلاسهای مشاوره تحصیلی

در برنامه هفتگی دانش آموزان در برخی پایه ها، زنگی با نام مشاوره گنجانده شده که در آن مطالبی در ارتباط با اهدافی که در بالاتر گفته شد ارائه می شود، گفت و گوهای کلاسی صورت می گیرد، برنامه های پایه اطلاع رسانی می شود، بازخوردهای گوناگون از دانش آموزان دریافت می شود و به حل برخی از مسائل درون کلاسی پرداخته می شود.

ب. جلسات مشاوره فردی با دانش آموزان و اولیا

با توجه به نیاز دانش آموزان به راهنمایی و پیگیری مداوم، مشاورین بنا دارند در طول سال تحصیلی دست کم سه بار با هر دانش آموز مشاوره خصوصی داشته باشند. بی شک این روند می تواند تاثیر بسزایی در اوضاع دانش آموزان داشته باشد؛ تاثیری که با همراهی اولیا محترم و برگزاری جلسات مشاوره خصوصی با

تمامی پدران و مادران عزیز، بهتر و کامل‌تر خواهد شد.

ج. گزارش‌گیری های مداوم از دبیران و مربیان

روندهای متنوع زیر برای دریافت گزارش های آموزشی از دبیران طراحی شده است:

- دفتر معلم که دبیران در آن وضعیت کلی کلاس و وضعیت رفتاری و تحصیلی هر دانش آموز را ثبت می‌کند.

- گفت‌وگوی های مشاوره‌ای که طی آن دبیران، داده های خاص خود را به مشاوران منتقل می‌نمایند.

- گزارش های تحصیلی میان ترم که طی آن، مشاور، اولیا را پیش از آزمون‌های پایانی از شرایط تحصیلی

فرزندشان آگاه می‌سازد.

۷. برنامه های پژوهشی

الف. کلاس درس

در حلی ۲ اصلی‌ترین و مهم‌ترین فضایی که آموزش پژوهش محور را دنبال می‌کند، کلاس درس است. تمام

تلاش ما این است که تمامی دروس و در تمامی ساعات به صورت فعالیت محور و با رویکردی پژوهشی ارائه

شود. (نکته قابل تامل این که این نگاه نه تنها هیچ منافاتی با ارتقاء آموزشی ندارد که در همان راستا و

تعمیق کننده آن است)

ب. برگزاری کلاس های پژوهشی و عصر پروژه

کلاس های پژوهشی در برنامه درسی و عصر پروژه ها، به تناسب، در طول هفته، بعنوان مکمل برنامه های

پژوهش محور مرکز، جزء مهمی از فعالیتهای علامه حلی ۲ را به خود اختصاص می‌دهند.

ج. برگزاری سمینار و نمایشگاه دستاوردهای دانش آموزی

سمینار و نمایشگاه به عنوان بزرگترین رویدادی که در آن دانش آموز به ارائه دست‌آوردهای خود می‌-

پردازد، همواره از مهمترین برنامه‌های مدرسه بوده است. امسال نیز، تلاش مدرسه به برگزاری این رویداد در

شان نام علامه‌حلی ۲ است؛ هرچند مشکلاتی در راه تکرار این خاطره وجود دارد که امیدواریم با همراهی عزیزان، مانع از رسیدن ما به این مهم نشود.

د. شرکت در مسابقات و جشنواره‌های برون‌مدرسه‌ای و ملی

مسابقات و جشنواره‌های مختلف، رویدادهایی هستند که می‌توانند بستر مناسبی برای عرضه توانمندی‌ها و کسب مهارت‌های اجتماعی باشند.

اما موضوع مهم در خصوص این رویدادها آن است که با توجه به سیاست‌های راهبردی ما در حوزه تربیت و پژوهش، تنها رویدادهایی که با این رویکرد همسو باشند به عنوان رویداد با کیفیت پذیرفته شده و به دانش‌آموزان معرفی خواهند شد.

۷. ویژه برنامه های تربیتی

با توجه به اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، تربیت انسان باید در مدرسه همگن و متناسب پیش برود. از این رو در علامه‌حلی ۲ هیچ برنامه‌ای فاقد پیوست و روح تربیتی نیست. به طور مثال سعی شده تا مسئولیت‌پذیری، هدفمندی و پرسشگری به عنوان صفات پسندیده و مطلوب، بطور خاص در فعالیتهای کلاسی و برون کلاسی دانش‌آموزان دیده شود و برای نیل به آنها طراحی صورت گیرد. در زمینه های تربیتی آنچه در این دوران، ارزشمند و قابل پیگیری است، ایجاد بستر و فضای مناسب اخلاقی و معنوی و قدرت تفکر و بینش قوی نسبت به مسائل پیرامونی است. نوجوان همانگونه که باید در پایان این دوره از میان علوم تا حد مطلوبی علائق خود را بشناسد، باید بتواند به درستی پیرامون خود را بنگرد و راه رشد همه جانبه خود را بیابد.

بروز پدیده ای به نام **بلوغ** در این دوران برای پسران، سمت و سوی تفکرات تربیتی خانه و مدرسه را دگرگون می‌کند. پسر بچه‌ای که ناگهان با سوال‌های جدی‌فراشناختی و هویتی روبرو می‌شود و هم‌زمان استقلال خود را جستجو می‌کند، همواره پدر و مادر را به بوت‌نگرانی سوق می‌دهد. چرا که شاید او هنجارگریزتر شده، حرفه‌هایی می‌زند که به زعم پدر و مادر درخور سن او نیست و هزار یک حرف و حدیث

دیگر.

این رویکرد جایگاه ویژه‌ای را در تفکر مشاور در مرکز علامه حلی ۲ تشکیل می‌دهد و جای بحث آن در این مختصر نمی‌گنجد. تنها به ذکر یک نکته اکتفا می‌کنیم و آن، این که در میان تمام برنامه‌های مصونیت‌ساز و هدایتگر، هیچ یک به اندازه التزام به مسائل شرعی که ناشی از اعتقاد و باور عمیق باشد، نمی‌تواند دانش آموز را در گذر از این دوره‌ی پر هیجان یاری رساند و او را به ساحل آرامش برساند. برگزاری نماز جماعت و اهتمام ویژه به آن، مراسم زیارت عاشورا به صورت هفتگی و تعظیم شعائر الهی در مناسبت‌های مذهبی (چنانکه در دهه‌ی اول محرم نیز شاهد بودیم) از موارد مورد توجه گروه مشاوره پایه است.

برنامه‌های تربیتی مدرسه هر چند عمیق و پنهانی است به همان اندازه نیز با اتکا به اسناد بالادستی و علم و تجربه‌ی بزرگان مجموعه، قوت یافته است.

اصولاً این دست برنامه‌ها در چند بستر شکل می‌گیرد:

الف. کلاس درس

اولین و اساسی‌ترین بستر، کلاس‌های درسی رسمی مرکز است که در آن دانش‌آموزان با همراهی معلمینی مجرب و نوعاً محبوب به تجربه چالش‌های مختلف زندگی می‌پردازند. گاهی اتفاقاتی پیش‌بینی نشده و یا پیش‌بینی شده رخ می‌دهد که مجال است برای دبیر تا دانش‌آموز را نه از راهی مستقیم بلکه به صورت کاملاً عملی راهنمایی و هدایت کند. کلاس‌هایی که گروه علوم اجتماعی، معارف اسلامی و یا مشاوره طراحی می‌کنند گاه به صورت عمیق‌تر و بنیادی‌تر به مسائل تربیتی می‌پردازد.

ب. فضای فرا برنامه

به جرئت می‌توان گفت در تمامی فرایندهای فوق‌برنامه مرکز، جنبه‌های تربیتی از قبیل تحکیم روحیه گروهی، ایجاد توانایی ارتباط با اجتماع، برانگیختن حس کنجکاوی و پرسشگری و آزمودن شرایط سخت و دشوار از مهمترین اهداف بوده و خواهند بود.

ج. برنامه‌های گروهی

برنامه های کار گروهی همچون برگزاری مراسم مختلف و یا مسابقات علمی، ورزشی و تفریحی همواره تلاش دارد در بستری پر نشاط دانش آموز را به تکاپو وادارد و اهداف فوق را برای او محقق نماید. اهدافی که در مواردی با بررسی دقیق و آسیب شناسی جامعه تیزهوش بدست آمده است.

در راستای همین سیاست ها، برنامه های خاص با اهداف دقیق فرهنگی-تربیتی در طول سال پیش-بینی شده است که مختصری از این برنامه ها در ادامه می آید:

۱. اردوها

اردو به عنوان یکی از خاستگاه های تربیتی، محیطی است طراحی شده برای رسیدن به اهداف مربی که مربی در آن ضمن احساس رضایت، آزادانه فعالیت می کند و می آموزد کارگروهی، مهارت های زندگی جمعی و مسئولیت پذیری مهمترین اهداف اردوهای علامه حلی ۲ هستند جزئیات این برنامه ها در زمان مناسب اطلاع-رسانی خواهد شد.

۲. نشست های بینش افزایی اولیا

به جهت همراه سازی بیشتر اولیا و ارائه بینش لازم در خصوص اوضاع تربیتی و روانی دانش آموزان، جلسات بینش افزایی در طول سال با حضور اساتید هر مبحث در نظر گرفته شده است.

۳. کارسوق ها

امسال هم طبق روال سال های متمادی در مدرسه، برنامه های کوتاه مدت آموزشی و تربیتی موسوم به کارسوق که معمولاً در یک یا دو روز پیاپی برگزار می شوند در دستور کار قرار دارند.

به امید خدا در ابتدای مهرماه، تقویم اجرایی برنامه های مرکز با جزئیات بیشتری تقدیمتان خواهد شد.

ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید

هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند